

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๕๐๓(๕)/๗๖๕

กค. ๘๔.๓
วันที่ 1๕/๑๒/๖๒
เวลา 16:๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศธ๐๗๕๘
วันที่ : ๑๓๖๘๖/๖๒
วันที่ : 14 มี.ค. 62 เวลา : 15:46

กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง โครงการผลิตแพทย์เพิ่มแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐ (ดำเนินการเฉพาะในระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๒๗๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ ศธ ๐๒๒๐.๐๑/๒๑๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการผลิตแพทย์เพิ่มแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐ (ดำเนินการเฉพาะในระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ใน ๒ ประเด็น คือ คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาคการศึกษามีมติเกี่ยวกับแผนบริหารจัดการกำลังคนและแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข อย่างไรก็ตามโครงการผลิตแพทย์เพิ่มแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐ (ดำเนินการเฉพาะในระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วขอชี้แจงข้อมูล ดังนี้

๑. ความก้าวหน้าในการจัดทำแผนปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข

๑.๑ กระทรวงสาธารณสุขได้นำเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ต่อคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เพื่อรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่ง คปร. ได้มีมติให้กระทรวงสาธารณสุขรับความเห็นและข้อสังเกตของ คปร. ไปประกอบการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนฯ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และให้เสนอคณะกรรมการสามัญประจำกระทรวงสาธารณสุข (อ.ก.พ.) ให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอ คปร. พิจารณา โดยมีรายละเอียดของความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรแสดงความเชื่อมโยงระหว่างร่างแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนฯ กับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านสาธารณสุข โดยอาจนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด หรือปัจจัยความสำเร็จที่เกี่ยวข้องมาใช้ร่วมกัน และควรแสดงให้เห็นว่าในแต่ละระยะจะมีการปรับปรุงจากระบบบริการสุขภาพในรูปแบบปัจจุบันเป็นรูปแบบใหม่ได้อย่างไร

๒) ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของการดำเนินการในแต่ละภาคทัณฑ์ตามที่เสนอให้มีความชัดเจน โดยแสดงความเชื่อมโยงกับมาตรการต่าง ๆ ของร่างแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนฯ ในแต่ละระยะ รวมทั้งเปรียบเทียบคุณภาพและการให้บริการสาธารณสุขในแต่ละภาคทัณฑ์ โดยแบ่งเป็นระยะ ๕ ปี เพื่อแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจเชิงนโยบายมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

/๓) ร่างแผน...

๓) ร่างแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนฯ ที่เสนอ เป็นมาตรการที่เกี่ยวกับกำลังคนด้านเดียว โดยไม่ได้แสดงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องสัมพันธ์กับการดำเนินการในแต่ละระยะของแผน เช่น โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงบริการเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่นำมาใช้ รวมถึงประมาณการค่าใช้จ่ายซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าในแต่ละระยะของแผนจะมีกำลังคนในแต่ละกลุ่ม เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล เป็นต้น จำนวนเท่าใดเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนบริการสุขภาพในระยะ ๒๐ ปี

๔) ควรแสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนฯ อาทิ ข้อมูลการคาดการณ์ประชากรในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า ข้อมูลสถานการณ์ความเจ็บป่วย ข้อมูลทางระบาดวิทยา ข้อมูลระบบป้องกันควบคุมโรค ความคุ้มค่าของการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเลือกในการให้บริการสาธารณสุขในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ห้องฉีดยา เอกซเรย์ หรืออื่น ๆ ข้อมูลการให้บริการสุขภาพระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงในอนาคตระบบสุขภาพของไทยจะเทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับสากลอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาทั้งทางด้านการผลิตกำลังคนและการคาดการณ์ความต้องการกำลังคนของภาครัฐ

๕) กระบวนการจัดทำแผนควรแสดงถึงการมีส่วนร่วม การรับรู้ และการยอมรับจากทุกภาคส่วน โดยมีการรับฟังความคิดเห็นและนำข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ก่อนเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข ให้ความเห็นชอบและเสนอ คปร. เพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๒ อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติ ดังนี้

๑) เห็นชอบผลการศึกษาแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ให้เป็นกรอบใหญ่ประกอบการวางแผนระยะยาวและจัดทำแผนปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขเป็นแผนระยะ ๑๐ ปี

๒) เห็นชอบแนวทางและมาตรการเร่งด่วนในการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตราากำลังคนในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสุขภาพ (ระยะเวลา ๑ ปี)

๓) เห็นชอบแผนกำลังคนฯ ด้านสุขภาพ ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ และระยะ ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจ ทิศทาง และนโยบายด้านการบริการสุขภาพของประเทศ

๔) เห็นชอบโครงการศึกษารูปแบบการจ้างงานแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาลของภาครัฐในประเทศไทยในระยะ ๑๕ ปีข้างหน้า

๑.๓ กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับแผนตามข้อคิดเห็นของ คปร. และ อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข และได้นำเสนอคณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิรูปกำลังคนและภารกิจบริการด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีนายสุพรรณ ศรีธรรมมา เป็นประธานอนุกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบ ดังนี้

๑) เห็นชอบให้ปรับระยะเวลาของแผนเป็น ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐) โดยแบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ และระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒) เห็นชอบมาตรการ ๓ มาตรการ และมีแนวทางภายใต้มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ ปฏิรูประบบบริการเพื่อก้าวข้ามความขาดแคลนกำลังคน

แนวทาง ๑ ปรับูปทิศระบบบริการ Re-Orientatation Health Service System

Shift to Primary Care

แนวทาง ๒ ทบทวนแผนความต้องการกำลังคน ปรับเปลี่ยนการจัดสรร
การใช้ และการกระจายกำลังคน

แนวทาง ๓ พัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับการปรับทิศบริการสุขภาพ
แนวทาง ๔ เตรียมความพร้อมเขตสุขภาพเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ
การบริหารจัดการ

มาตรการที่ ๒ ยกระดับการให้บริการสุขภาพที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง
แนวทาง ๑ สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้เพียงพอต่อความต้องการ
ตามมาตรฐานวิชาชีพ

แนวทาง ๒ จัดสรรอัตรากำลังสาขาหลักให้เพียงพอต่อการยกระดับ
มาตรฐานบริการสุขภาพปฐมภูมิ

แนวทาง ๓ จัดสรรและกระจายอัตรากำลังให้เพียงพอต่อการยกระดับ
มาตรฐานบริการตาม Service Plan

แนวทาง ๔ วางแผนความต้องการและการสรรหาบุคลากรรองรับ Smart
Hospital และการพัฒนาระบบ Digital Health

แนวทาง ๕ สนับสนุนหน่วยบริการนำร่องการบริหารองค์กรและทรัพยากร
บุคคลรูปแบบใหม่

มาตรการที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อสร้าง
ความเข้มแข็งของระบบสุขภาพ

แนวทาง ๑ สนับสนุนการเพิ่มหน่วยบริการที่มีการบริหารจัดการองค์กร
หน่วยบริการสุขภาพรูปแบบใหม่

แนวทาง ๒ ดำรงรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร
แนวทาง ๓ ขยายการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสุขภาพของหน่วยบริการ

สังกัดอื่น
แนวทาง ๔ สนับสนุนการร่วมให้บริการจากภาคประชาชน
แนวทาง ๕ สร้างความยั่งยืนในการกระจายทรัพยากรด้านสุขภาพ

และกำลังคนโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมด้านสุขภาพ

และมอบให้กระทรวงสาธารณสุข นำแผนดังกล่าวเสนอต่อ คปร. เพื่อพิจารณา
อีกครั้ง ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. กระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือแจ้งการคาดการณ์ความต้องการแพทย์ในอนาคต ๒๐ ปี
โดยใช้วิธีพลวัตระบบ (System Dynamic Modeling) มายิงกระทรวงศึกษาธิการ โดยสรุปว่า เพื่อให้การผลิตแพทย์
มีความสอดคล้องกับการวางแผนความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพของประเทศไทยระยะ ๒๐ ปี
กระทรวงศึกษาธิการควรคงการผลิตแพทย์ในอัตราปัจจุบันคือ ๓,๐๐๐ คนต่อปี และกระทรวงสาธารณสุข
ควรคงการจ้างแพทย์จบการศึกษาใหม่ในอัตราคงเดิมเช่นกัน คือ ๒,๑๐๐ คนต่อปี ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบบริการ
สุขภาพมีแพทย์เพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ รองรับยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของระบบ
สุขภาพในอนาคตต่อไป

๓. ความสอดคล้องระหว่างโครงการผลิตแพทย์เพิ่มฯ กับแผนปฏิรูปกำลังคนฯ
และการคาดการณ์ความต้องการแพทย์ในอนาคต ๒๐ ปี

๓.๑ เป้าหมายโครงการผลิตแพทย์เพิ่มแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐
(ดำเนินการเฉพาะในระยะเวลาที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มีดังนี้

/จำนวนการรับ...

ต้นสังกัด	จำนวนการรับนักศึกษา (ปีการศึกษา)					รวมแผนการผลิต ระยะที่ ๑
	ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔					
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
แผนการผลิตรวม	๓,๐๗๘	๓,๐๗๘	๓,๑๖๒	๓,๒๓๔	๑๒,๕๕๒	
๑. แผนรับปกติ	๘๔๖	๘๔๖	๘๔๖	๘๔๖	๓,๓๘๔	
๒. โครงการผลิตแพทย์เพิ่ม	๒,๒๓๒	๒,๒๓๒	๒,๓๑๖	๒,๓๘๘	๙,๑๖๘	
๒.๑ แผนรับเพิ่ม (สธ.)	๑,๐๗๔	๑,๐๗๔	๑,๐๘๒	๑,๑๕๔	๔,๓๘๔	
๒.๒ แผนรับเพิ่ม (สธ.)	๑,๑๕๘	๑,๑๕๘	๑,๒๓๔	๑,๒๓๔	๔,๗๘๔	

เมื่อพิจารณาเป้าหมายการผลิตแพทย์ในภาพรวม พบว่ามีความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปกำลังคนฯ ของกระทรวงสาธารณสุข ในมาตรการที่ ๑ แนวทาง ๒ ทบพวนแผนความต้องการกำลังคนปรับเปลี่ยนการจัดสรร การใช้และการกระจายกำลังคน และมาตรการที่ ๒ แนวทางที่ ๑ การสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้เพียงพอต่อความต้องการตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการในภาพรวมทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุข จะดำเนินการจัดทำรายละเอียดความต้องการกำลังคนในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับมาตรการดังกล่าว ต่อไป

๓.๒ จากข้อมูลการคาดการณ์ความต้องการแพทย์ในอนาคต ๒๐ ปี ของกระทรวงสาธารณสุขที่ให้กระทรวงศึกษาธิการคาดการณ์ผลิตแพทย์ในอัตรา ๓,๐๐๐ คนต่อปี มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตแพทย์ของโครงการผลิตแพทย์เพิ่มฯ เพื่อรองรับความต้องการกำลังคนดังกล่าว

๓.๓ การคาดการณ์ความต้องการแพทย์ในอนาคต

จากที่กระทรวงสาธารณสุข ได้คาดการณ์ความต้องการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุข ประมาณ ๒,๑๐๐ คนต่อปี และจากข้อมูลการจัดสรรแพทย์ผู้ทำสัญญาให้กับหน่วยงานภาครัฐภายนอกกระทรวงสาธารณสุข ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๘ (รายละเอียดในเล่มโครงการหน้าที่ ๒๑ - ๒๒) พบว่ามีการจัดสรรแพทย์ให้หน่วยงานภาครัฐภายนอกกระทรวงสาธารณสุข เฉลี่ยประมาณปีละ ๕๐๐ - ๖๐๐ คนต่อปี เมื่อพิจารณาความต้องการแพทย์ของหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุขแล้ว จะมีความต้องการแพทย์ประมาณปีละ ๒,๖๐๐ - ๒,๗๐๐ คนต่อปี และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายโครงการผลิตแพทย์ทั้งผลิตปกติและผลิตเพิ่ม ซึ่งเฉลี่ยประมาณปีละ ๓,๑๐๐ คน ต่อปี จึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ เนื่องจากการผลิตแพทย์ไม่ใช่แค่รองรับหน่วยงานภาครัฐแต่เพียงแหล่งเดียว แต่ต้องผลิตกำลังคนเพื่อรองรับการแข่งขันของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายต่าง ๆ ด้วย ดังนั้น หากไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนการผลิตแพทย์ที่จะให้บริการในระบบบริการสุขภาพในอนาคตได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

โทรศัพท์ ๐๒-๐๓๙-๕๕๙๑-๒

โทรสาร ๐๒-๐๓๙-๕๖๕๖